

Irak - genopbygningsbistanden.

Genopbygningsbistanden gennem Udenrigsministeriet i tal:

- Den samlede ramme som Folketinget har stillet til rådighed for genopbygningsindsatsen i Irak er på 500 mio. kr. for perioden 2003 – 2008. Indtil nu er over 350 mio. kr. enten øremærket eller anvendt til konkrete projekter.
- Pengene er udbetalt som følger: 2003: ca. 97 mio. kr., 2004: ca. 138 mio. kr., 2005: ca. 109 mio. kr., 2006 (forventet) ca. 78 mio. kr.
- Selvom de operationelle forhold og sikkerhedssituationen er vanskelig, er genopbygningsindsatserne hidtil blevet gennemført nogenlunde efter planen.
- Regeringen har annonceret et supplerende aktstykke på 50 mio. kr. til konsolidering og afrunding af de igangværende genopbygningsaktiviteter frem til og med 2008. Dette ventes fremlagt inden udgangen af 2006, og vil bringe den samlede ramme op på 550 mio. kr. (2003-2008).

Udenrigsministeriets udsendte civile rådgivere i Basra:

- Udenrigsministeriet har en styringsenhed med en chef, en ingeniør, der rådgiver om overrislingsprojektet samt en rådgiver til Local Governance Fund. Endvidere har Styringsenheden en civil-militær rådgiver placeret hos den danske bataljon.
- Herudover har Danmark 3 rådgivere placeret i det britisk ledede Provincial Reconstruction Team (PRT) i Basra, der sammen med irakerne står for planlægningen af den samlede genopbygningsindsats i Basra-provinsen. Der er en dansk souschef i PRT, en dansk landbrugsrådgiver og en dansk juridisk rådgiver.
- Udenrigsministeriet har således i øjeblikket i alt 7 udsendte civile rådgivere i Irak.

Sikkerhed og logistik

- Hovedparten af de danske genopbygningsaktiviteter udføres i Basra-provinsen, hvor Udenrigsministeriets Styringsenhed og den danske bataljon befinder sig.
- Genopbygningsbistanden kræver i sin nuværende form understøtning fra det danske militære styrkebidrag i form af bidrag til logistik og personbeskyttelse til de udsendte civile rådgivere.
- Til Udenrigsministeriets Styringsenhed i Basra er knyttet et personbeskyttelseshold på 10 mand udsendt af Forsvarsministeriet, som yder støtte til Styringsenhedens civile rådgivere, herunder logistik og beskyttelse.

Forsvarsministeriets genopbygningsprojekter

- Den danske bataljon har siden juni 2003 under samtækningsinitiativet gennemført projekter til en værdi af ca. 13,5 mio. kr. (RUD-projekter). Udenrigsministeriet finansierer projekterne og stiller Styringsenhedens civile-

militære rådgiver til rådighed for bataljonen. Det dedikerede RUD-enhed er uændret på 45 soldater, således som det fremgår af Irak-analysen.

- Herudover er der gennemført "CIMIC-projekter" finansieret af forsvaret for ca. 1,1 mio. kr.

Eksempler på konkrete projekter der er i gang:

- Nærområdeindsats gennem Dansk Flygtningehjælp (35 mio. kr.): Gennem projektet støttes hjemvendte flygtninge og internt fordrevne i Diyala-området øst for Bagdad og i det sydlige Irak
- FN's Flygtningehøjkommissær (UNHCR) (35 mio. kr.): Via projektet støttes indsats vedr. tilbagevendte til Irak og internt fordrevne.
- Indsats gennem Danish Demining Group (35 mio. kr.): Projektet omfatter rydning af miner og ueksploderet ammunition i det sydlige Irak .
- Bøjeskibet NISR (26 mio. kr.): Skibet er i august 2006 afleveret til de irakiske myndigheder og er i gang med bøjelægningen. Projektet ventes afsluttet primo 2007.
- To overrislingsprojekter i det sydlige Irak (22 mio. kr.): Byggearbejdet er i gang og ventes færdigt i løbet af et halvt år. Projektet ventes at gavne op mod 250.000 irakere.
- Transportkorridorstudiet (11 mio. kr.): Danske og irakiske eksperter samarbejder tæt om projektet, der bidrager til en bedre udnyttelse af transportkorridoren mellem Den Persiske Golf og Bagdad.
- Nærområdeindsatser via International Organisation for Migration og AGEF (8 mio. kr.): Kapacitetsopbygning i de lokalområder hvortil irakiske flygtninge og internt fordrevne vender tilbage.
- International Rehabilitation Council for Torture Victims (IRCT) (7 mio. kr.): IRCT hjælper de irakiske myndigheder med at opbygge et nationalt behandlingssystem for torturofre i Irak. Der er fokus på træning af de irakiske aktører og styrkelse af de irakiske institutioner.
- Dansk Institut for Menneskerettigheder (DIMR) (3.5 mio. kr.): DIMR samarbejder med Basra Universitet om uddannelse af universitetslærere i menneskerettigheder og demokrati. Derudover planlægger Instituttet i samarbejde med det danske politi undervisning i menneskerettigheder.
- Projekt gennem UNIFEM, FN's Kvindeorganisation (3 mio. kr.): Projektet bidrager til at fremme ligestilling og kvinders rettigheder i den irakiske grundlov og irakisk lovgivning i øvrigt. Sverige har bevilget et tilsvarende beløb til projektet.
- Polititræningsprojektet, der startede i 2003, har op til 11 udsendte danske polititrænere i Irak. Rigspolitiet står for projektet der bevillingsmæssigt afholdes over finanslovens politireserve.

Eksempler på afsluttede aktiviteter:

- Støtte til demokratifremme og valgforberedelser (51 mio. kr.): Danmark har støttet forberedelser af de gennemførte valg i Irak. Sammen med den irakiske valgkommission afholdtes i efteråret 2005 et valgseminar for næsten hundrede kandidater fra Basra-området. I april 2005 gennemførtes en studietur for medlemmer af det nyvalgte Basra Provinsråd til Danmark. I juni samme år besøgte en gruppe irakiske kvinder der beskæftiger sig med ligestillingsproblemer og kvinders rettigheder Danmark. Danmark har ydet støtte til gratis transport for herboende stemmeberettigede irakere i forbindelse med valgene. Danmark har også givet et bidrag til FN's arbejde med forberedelse af de gennemførte valg i Irak.
- Danske NGO-indsatser (40 mio. kr.): Gennem bidragene er støttet Humanitære indsatser i Irak via Dansk Røde Kors, Folkekirkens Nødhjælp, Red Barnet og Caritas.
- FN's udviklingsprogram (UNDP's) udviklingsfond for Irak (20 mio. kr.): Danmark har gennem UNDP's fond støttet projekter: vedr. fremme af menneskerettigheder og demokratisering, vand- og sanitetsaktiviteter samt istandsættelse af sundhedsklinikker.
- FN's Børnefond (UNICEF) og World Food Programme (WFP) 12 mio. kr.): Gennem bevillinger til de to programmer er der ydet dansk støtte til humanitære indsatser vedr. hhv. fødevarerikkerhed og indsatser målrettet børn i Irak.
- Slamsugere (6 mio. kr.): I millionbyen Basra har tilstoppede kloaker ført til omfattende sundhedsproblemer, ikke mindst blandt byens fattigste grupper. To dansk finansierede slamsugere blev leveret i Basra i maj 2005.
- Blodgasapparater til hospitaler (4 mio. kr.): Danmark har finansieret elleve blodgasapparater til irakiske hospitaler. Apparaterne er blevet indkøbt til det irakiske sundhedsministerium og fordelt til en række hospitaler i Irak. Apparaterne er essentielle for behandlingen af kritisk syge patienter og indgår i sædvanligt overvågningsudstyr på børne- og intensivafdelinger.
- EU Just Lex (3 mio. kr.) EU har gennem dette projekt støttet opbygningen af retsvæsnen i Irak. I samarbejde med Rigspolitiet og Politiskolen gennemføres en træningsmission af irakisk politi og dommerstand. Danmark har udsendt en instruktør til EU's koordinationsenhed i Bryssel samt afholdt to kurser i Danmark i vinteren 2005-2006. Der planlægges opfølgende aktiviteter i 2007. Fra dansk side forventer man at yde støtte hertil.